

PRACOVNÍ LIST

KRAJINOTVORNÉ PRVKY

1. Zvolíte si 7 krajinotvorných prvků ve městě Kuřim tak, aby bylo zastoupeno vždy 1 místo s geniem loci, 1 pohledová osa, 2 dominanty, 1 osa – cesta, 1 pohledová zábrana a 1 zanedbané místo.

Příklady krajinotvorných prvků ve městě Kuřim:

Obr. : Místo s geniem loci

Genius loci je duch místa. Zahrnuje pozitivní i negativní vnímání krajiny. Bývá důvodem proč se na určité místo opakovaně vracíme. Geniem loci mohou být např. hrady, zámky, bojiště, hřbitovy, boží muka, památníky, vodní plochy či průmyslová architektura.

Obr.: Pohledová osa

Pohledová osa je významnou linií uvnitř zástavby, která mohla vzniknout historickým vývojem či byla založena záměrně. Může propojovat části města, ale nemusí směřovat k významným cílům v krajině.

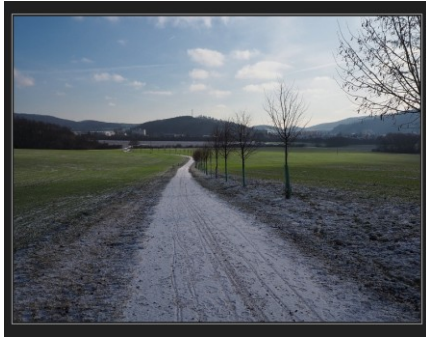
Obr. : Dominanta 1

Dominanta je pohledově významný prvek v urbanistické kompozici. Může se jednat o budovu či přírodní útvar, který má výzazný vliv na strukturu města či krajiny. Okolí napomáhá dominantě k tomu, aby vynikla.

Obr. : Dominanta 2

Dominanta je pohledově významný prvek v urbanistické kompozici. Může se jednat o budovu či přírodní útvar, který má výzazný vliv na strukturu města či krajiny. Okolí napomáhá dominantě k tomu, aby vynikla.

Obr. Osa – cesta

Osa – cesta může spojovat významné cíle v městské struktuře nebo v krajině.

Obr. : Pohledová zábrana

Pohledová zábrana je bariéra či překážka, která brání výhledu.

Obr. : Zanedbané místo

Zanedbané místo je zpustlý a zanedbaný prostor, kterému není věnována dostatečná péče a pozornost např. černé skládky.

2. Každý skupina obdrží letecký snímek Kuřimi, do kterého si v programu Malování dané krajiny prvky zaznačí a bude stanovena trasa terénního šetření. Jednotlivé krajiny prvky si označíte v mapě jako bod a pomocí linie je spolu navzájem spojíte, abyste vytvořili okruh, který v rámci terénní výuky absolvujete. Začátek a konec terénního šetření bude před budou ZŠ Jungmannova, dané místo označíte oranžovým bodem.

Obr. : Letecký snímek Kuřimi

4. Po návratu do školy vypracuje na počítači každá skupina jeden krajinotvorný prvek. Výsledná práce bude obsahovat název krajinotvorného prvku, jeho fotografii, charakteristiku, souřadnice, zdůvodnění zařazení do kategorie, návrh na budoucí vývoj a návrh na další péči.

Příklad zpracování krajinotvorného prvku:

Krajinotvorný prvek

Kostel a zámek

Charakteristika: Pohledová osa

Souřadnice: N 49°17'47.81''

E 16°31'32.26''

Zdůvodnění zařazení do kategorie: Z Kuřimské hory je pěkný výhled na kostel a zámek

Návrh: Zachovat

Další péče: Udržovat okolí kostela a zámku

Genius loci – Kolečka – Nauka o krajině

- <http://www.vitejtenazemi.cz/krajina/index.php?article=142>

Pohledová osa - Významná, historickým vývojem vzniklá nebo záměrně založená linie uvnitř zástavby, nebo urbanizovaného prostoru, soustřeďující funkční aktivity a prostorové senzacce. Kompoziční osy mohou propojovat části města, mohou, ale nemusí směřovat k významným cílům (uzlům) městské struktury nebo krajiny (cílem může být i významný přírodní útvar).

HEXNER, Michal. Územně analytické podklady hlavního města Prahy. Téma 11.15. Kompoziční osy a průhledy [online]. Praha, 2007, 38 s. [cit. 2014-09-23].

<http://www.uur.cz/default.asp?ID=4738>

Dominanta - Převládající (pohledově významný) prvek v urbanistické kompozici. Významná budova nebo soubor budov i přírodní útvar, ovládající svou polohou, hmotou nebo výtvarnými vlastnostmi strukturu města nebo krajiny. Okolí se dominantě podřizuje a napomáhá jejímu vyniknutí.

OBERSTEIN, Ivo, CACH, Jan. Názvosloví urbanismu a územního plánování. Praha: FA ČVUT, 2001. Materiál z výzkumného úkolu MSM 210000026 „Proměny urbanismu“.

<http://www.uur.cz/default.asp?ID=4738>

Osa – cesta Významná, historickým vývojem vzniklá nebo záměrně založená linie uvnitř zástavby, nebo urbanizovaného prostoru, soustřeďující funkční aktivity a prostorové senzacce. Kompoziční osy mohou propojovat části města, mohou, ale nemusí směřovat k významným cílům (uzlům) městské struktury nebo krajiny (cílem může být i významný přírodní útvar).

HEXNER, Michal. Územně analytické podklady hlavního města Prahy. Téma 11.15. Kompoziční osy a průhledy [online]. Praha, 2007, 38 s. [cit. 2014-09-23]. Dostupné z: [Kompoziční osy a průhledy](#)

<http://www.alena.ilcik.cz/1412-zlobice.php>

Pohledová zábrana, zanedbané místo – vlastní definice

